



# 88 yaşındayken 7 yıllık randevuları doluydu

Türkiye’de herkes ona kısaca ‘Hocabey’ dendi. “Hocabey’e gidiyorum...” veya “Hocabey dedi ki...” diye konuşmaya başlayan birisi, belli ki Prof. Dr. Ihsan Doğramacı’dan bahsediyordur.

Ben de Kanal A’daki bir programım için, yaklaşık yedi yıl önce, konutunda ‘Hocabey’le konuşmuştum. Bilkent’teki konutuna vardığımda, akşamüzeri olmasına rağmen, görüşmesini tamamlayıp çıkanları ve ben den sonra görüşmek için bekleyenleri görmüştüm. ‘Hocabey’ o zaman 88 yaşındaydı. O kısa süren görüşmemizde, dünyanın değişik yerlerinden telefonlar geldiğini gözlemlemiştim. ‘Hocabey’ başta eğitim ve sağlık olmak üzere, ülkenin her sorunuyla da yakından ilgiliydi.

## 2010’a randevu vermişti

‘Hocabey’le Kanal A için yapacağım sohbet öncesinde günlük programları üzerine konuşuyorduk: “Çok doluyum, gün boyu çalışıyorum” diyordu. Masasının üzerinde duran bir defter vardı. Konuşurken, o defteri açıp bir göz attı. “Hocam, o nedir?..” diye sordum, “Randevularım...” dedi. Bakmak istedim, izin vermedi. “Bu ayki randevularınız dolu mu?” deyince, güldü: “Ne bu ayı?.. Bu yıl da dolu, gelecek yıl da... Taa...” dedi, defteri kapattı.

Ben de bu sıcak sohbet havasından cesaret almış olacağım ki, uzanıp defterin son randevusuna göz attım. 2010 tarihinde, bir Avrupa ülkesinde çocuk hastalıklarıyla ilgili yapılacak bir toplantı randevusuydu. Şaşkına döndüm: “Hocam 2003’teyiz, 2010’a randevu veriyorsunuz, ayrıca bütün randevularınız da dolu” dedim. “Öyle...” dedi. Birden 88 yaşındaki ‘Hoca-

bey’i düşündüm, sonra da taşıdığı enerjiyi, azmi ve çalışkanlığını... Doğru ya, ‘İhsan Doğramacı’ olmak işte böyle bir şey olsa gerek.

## Ihsan Doğramacı nasıl çocuk hekimi oldu?

O programdaki kayıtlar halen elimde... Arşivimden çıkarıp tekrar izledim. Çocuk hekimi olmaya nasıl karar verdiğini kendisi anlatıyor. Akrabası olan, zamanın Manisa Valisi Lütfü Kırdar’ı ziyaret eden bir Alman karı-kocadan etkilenerek çocuk hekimi olmuş.

Hitler’in iktidara geldiği 1933 yılından sonra, Türkiye, Almanya’dan kaçan tıp, fen ve sosyal bilimlerin diğer

alanlarındaki bilim insanlarına kucak açmıştır. Bunlardan özellikle tıp alanındaki bilim insanları, o dönemde Türkiye’deki sağlık alanına büyük katkılar yapmıştır. Almanya’dan gelen bu Yahudi bilim insanlarından bir kısmının, Museviliği seçmiş bir Türk boyu olan Karaimler’den olduğu da ifade edilmektedir.

Prof. Dr. Ihsan Doğramacı, çocuk hekimliğini nasıl seçtiğini anlatmaya devam ediyor: “Çok az Türkçe bilen o Alman hekim çift, özellikle kırsal alandaki çocuk ölüm oranının çok yüksek olduğunu anlatıp, yardım için köyleri dolaşacaklarını ve bu konuda Manisa Valisi Lütfü Kırdar’dan sadece izin istediklerini söylüyorlardı. Bu konuşmaya ben de şahit oldum. İşte o anda, içimden ‘bunlara ben de katılmalıyım’ diye bir ses yükseldi. Heyecanlandım ve hemen bu fikrimi onlara ilettim. “Tamam, memnuniyetle...” dediler. İki ay boyunca köyleri, mezraları dolaştık.”

“Yıl 1938’di, bebek ölüm oranı çok yüksekti. Öyle ki, yeni doğan her yüz bebeğimizin 33’ü ilk yılda

ölüyordu. Bir başka deyişle bebek ölüm oranı binde 330’du.”

“O güne kadar, Türkiye’yi büyük şehirlerden ibaret sanıyordum, halbuki gerçek hiç de öyle değilmiş. O Alman hekim çiftin bizim ülkemizin sorunlarıyla bu denli yakından ilgilenmesi ve bebek ölüm oranlarının nasıl düşürülebileceği yönündeki çabaları, benim çocuk hekimliğini seçmeme neden olmuştur. Türkiye’deki çocuklar da Avrupa’daki çocuklar gibi, ölmemeliydi.”

Yedi yıl önceki konuşmamızda ‘Hocabey’e “Türkiye’de bebek ölüm oranları hangi düzeyde olmalı?” diye soruyorum: “Japonya ve Finlandiya’da binde 4’lerde. Onların da altına inmeliyiz, bunu başarabiliriz, Türkiye büyük bir ülke” diyordu.

4 gün önce vefatını duyunca bütün bu konuşmalar gözümün önünde bir kez daha canlandı, özellikle de 2010’a verdiği randevu.

Eh, dün de tüm dostlarıyla Ankara’da buluştu.

‘Hocabey’e Allah’tan rahmet, sevenlerine ve tıp camiasına da başsağlığı diliyorum.



Aralık 2003 tarihinde Prof. Dr. Ihsan Doğramacı’yla konutunda gerçekleştirdiğim sohbetten alınmış bir görüntü.